

Gävle 2018-08-22

Sammanställning av svar på Winnet Sveriges frågor till samtliga partier inför valet 9 september, 2018.

Bakgrund

Med anledning av att regeringen har valt att dra bort verksamhetsstödet (2015) och förutsättningarna för Winnet Sverige att fortsätta sitt arbete för att öka kvinnors inflytande på och deltagande inom och för hållbar jämställd regional tillväxt och utveckling, vill vi ställa följande frågor till er. Winnet Sveriges uppdrag har varit att driva på för en jämställd tillväxt, för kvinnors möjlighet att delta i och ha inflytande på samhällsutvecklingen på lika villkor och i samarbete med organisationer och myndigheter inom budgetområde 19, regional tillväxt.

Inom regionalpolitikens utgiftsområde 19 ligger entreprenörskap och innovation, arbetskraftsförsörjning och utbud, tillgänglighet och strategiskt gränsöverskridande samarbete. I regeringens förslag pekas på betydelsen av samarbete i partnerskap, nätverk, inom tematiska områden för regionala innovationer med ett inkluderande perspektiv men det finns lite i förslaget omnämnt hur det ska ske.

Målet för den regionala tillväxtpolitiken är utvecklingskraft i alla delar av landet med starkt lokal och regional konkurrenskraft som ska bidra till social, ekonomisk och miljömässig utveckling. Regeringens mål för jämställd regional tillväxt är att kvinnor och män ska ha samma förutsättningar att nå inflytande i det regionala tillväxtarbetet och få tillgång till tillväxtresurser. Idag går 80 % av de regionala medlen, vilket inkluderar EU medel, till mansdominerade områden och aktörer. Studier visar att tillgången till kapital och företagsstöd minskar med geografiska avstånd. Detta missgynnar kvinnor som entreprenörer; i synnerhet i kombination med att kvinnor generellt får lägre finansiellt stöd än män och lägre beviljade sökta belopp det gäller även inom landsbygdsprogrammet.

I en forskningsstudie år 2016 lyfter Malin Rönnblom, Professor Umeå Universitet, fram en problematiserande bild i termer av skev fördelning av pengar, makt och inflytande mellan kvinnor och män i samhället. ”Mellan kvinnorörelse och förvaltnings politik: från lokal mobilisering till puts på fasaden, exemplet resurscentrum för kvinnor”. Hon skriver också att: ”Baserat på vår studie anser vi att det finns anledning för myndigheter, kommuner och landsting att vara medvetna om att avskaffandet av resurscentraprogrammet innebär att staten överger en tidigare dubbel strategi om civilsamhällelig mobilisering och jämställdhetsintegrering, för att fokusera på den förvaltningspolitiska integreringsstrategin.

Sammanställning av svar från partierna (S + SD har inte besvarat).

1. Vilken roll och funktion vill ert parti att civilsamhället ska ha i arbetet med jämställd regional hållbar tillväxt?

KD: Civilsamhällets insatser är centralt för oss. Idag finns statliga tillväxtmedel som fördelas via regionerna/landsting och där har organisationer som Winnet en viktig roll att spela.

Vänsterpartiet: Arbetet för en jämställd regional tillväxt är långsiktigt och kräver ett brett engagemang. Här spelar civilsamhället viktig roll. Det handlar om jämställdhetsintegrerade regionala utvecklingsstrategier, utbildningar för politiker, chefer och tjänstemän, kontakter med samverkansaktörer däribland organisationer från det civila samhället. I flera regioner finns jämställdhetsnätverk med både företag och organisationer från det civila samhället, vilket vi ser väldigt positivt på.

Centerpartiet: Civilsamhällets insatser är enormt viktiga, både för jämställdhet, integration och för sammanhållningen i samhället generellt. Centerpartiet har i sina senaste förslag till statsbudget avsatt stora summor för extra stöd till civilsamhällets organisationer. Lika goda förutsättningar att söka stöd bör ges för samtliga organisationer som vill göra en insats för ett jämställt samhälle. Samtidigt är det viktigt att ett politiskt parti inte detaljstyr civilsamhället. Civilsamhället ska i arbetet med jämställd regional tillväxt driva på för en jämställd tillväxt, för kvinnors möjlighet att delta i samhällsutvecklingen på lika villkor och för samarbete med organisationer och myndigheter. Winnet har varit en viktig yttre granskande och pådrivande part av de aktörer i regionerna som har och haft regionalt utvecklingsansvar och som ansvarar för utvecklingsarbetet för en jämställd regional tillväxt, där bland annat företagsfrämjande är en viktig del.

Moderaterna: Politikens uppgift är att skapa goda förutsättningar för att man ska kunna leva, verka och bo i hela Sverige. Samtidigt är det alltid människor samt lokala företag och samfälligheter som skapar de verkliga förutsättningarna på plats. Höga skatter på arbete, drivmedel och transporter tillsammans med onödigt krångliga och byråkratiska regelverk håller tillbaka den starka inneboende kraft som finns runt om i landet. Det är frågor som kan adresseras politiskt. Men utan ett starkt och levande civilsamhälle som kan tillvarata potentialen som finns, så kommer vi inte framåt heller.

Miljöpartiet: Civilsamhällets aktörer har väldigt stor betydelse. De samlar människor och har därför förutsättningar att förmedla värderingar och skapa opinion i viktiga frågor. Det gäller både ekologiska, sociala och ekonomiska frågor. Föreningslivet, med alla dess eldsjälar, är viktiga samhällsaktörer, inte minst i små kommuner och på landsbygden. Att det finns resurser till jämställd regional hållbar tillväxt anser vi är av mycket stor betydelse för hela landet.

Liberalerna: Genom att bryta de tidigare offentliga monopolerna har de anställda fått möjlighet att starta företag och förverkliga nyskapande idéer om hur verksamheten ska bedrivas. I huvudsak är det företagsamma kvinnor som utifrån sina tidigare anställningar i kommuner och landsting och erfarenheter startat nya företag inom välfärden. Nu hotas den positiva

utvecklingen inom vårdföretagandet av ett näringsförbud från de rödgröna genom ett förbud mot vinster i välfärden.

En av anledningarna till att kvinnors företagande minskar kan vara att kvinnors företagande får mindre uppmärksamhet än tidigare. Självklart är generella insatser för att stimulera startande av företag viktiga, men det kan behövas extra insatser för att synliggöra kvinnors företagande och synliggöra förebilder. Villkoren för kvinnors företagande måste förbättras, inte försämrats. Det innebär bland annat att vänsterns förslag om vinstförbud måste stoppas. Idag råder en stor snedfördelning vad gäller utfallet av finansieringsmöjligheterna på marknaden. Nästintill 90 % av allt riskkapital går till män. För att bredda ALMIs satsningar mot invandrande entreprenörer initierades ALMI IFS för att särskilt arbeta mot målgruppen och dess svårigheter att nå finansiering. En liknande verksamhet, riktad mot kvinnors företagande, bör skapas inom ALMI.

2. Kommer ert parti agera för att återinföra Winnet/resurscentrum för kvinnor om ni får makten?

KD: Vi ska verka för att de regionala tillväxtmedlen avsätts till resurscentrum. Det är viktigt att främja kvinnors företagande och lika möjligheter i arbetslivet.

Vänsterpartiet: Ja. Vi var emot avvecklingen av Winnet vid och ansåg att Winnet istället för att läggas ned borde permanentas. Så länge en fullt integrerad och insiktsfull jämställdhetspolitik inte uppnåtts, behövs särskilda institutioner, såsom Winnet, för kvinnors delaktighet i såväl företagsvärlden som i samhället i stort.

Centerpartiet: Om Centerpartiet kommer till makten efter valet vill vi återinföra stödet till Winnet.

Moderaterna: Vi var förvånade över regeringens agerande att dra bort stöd för Winnet som bland annat möjliggjorde resurscentrum. Något vi också har ifrågasatt i riksdagsarbetet. Har ändringen inte fungerat på ett tillfredställande sätt vill vi, vid ett maktskifte, hitta lösningar som gör det.

Miljöpartiet: Vi har inget konkret förslag om att återinföra resurscentrum för kvinnor i vårt valmanifest.

Liberalerna: inte besvarat frågan

3. Hur kommer ert parti att säkerställa att den skeva fördelningen av företags- och projektstöd inte får fortgå?

KD: Vi behöver ha jämställdhetsperspektivet i alla projektutdelningar. Det finns anledning att löpande se över detta.

Vänsterpartiet: Först och främst behöver frågan om ett jämställt företagande bli en prioriterad målsättning inom det företagsfrämjande arbete som görs på statlig och kommunal nivå. Jämställdhetsarbete får inte bli någonting som sker bara när det finns tid eller pengar

WINNET

SVERIGE

över. Statliga och kommunala stöd till exempelvis nyföretagare måste viktas utifrån jämställdhetsaspekter. Stödet till innovatörer måste rikta sig bredare än till traditionellt manligt dominerade områden. De instanser som förmedlar statliga stöd ska vara öppna för nya och icketraditionella innovationer. Det målgruppsanpassade arbetet bör fortsätta och intensifieras. Främjandeinsatser ska vara tillgängliga på likvärdiga villkor. Vi vill även att det görs en översyn av hur offentliga medel för att främja företagande idag gynnar män respektive kvinnor och utifrån det återkomma med ytterligare förslag på åtgärder.

Centerpartiet: Genom att jobba med dubbla strategier där civilsamhället, med ett återetablerat Winnet, har en granskande och pådrivande funktion på kommuner, landsting och stat som har huvudansvaret för fördelningen. Malin Rönnblom, professor vid Umeå universitet, lyfter fram en problematiserande bild i termer av en skev fördelning av pengar, makt och inflytande mellan kvinnor och män i samhället. I artikeln Mellan kvinnorörelse och förvaltningspolitik: från lokal mobilisering till puts på fasaden skriver hon följande om resurscentrum för kvinnor: "Baserat på vår studie anser vi att det finns anledning för myndigheter, kommuner och landsting att vara medvetna om att avskaffandet av resurscentraprogrammet innebär att staten överger en tidigare dubbel strategi om civilsamhällelig mobilisering och jämställdhetsintegrering, för att fokusera på den förvaltningspolitiska integreringsstrategin."

Moderaterna: För det första bör stöden och bidragen i större utsträckning effekt utvärderas. Staten spenderar årligen stora belopp på olika stöd och bidrag till företag och organisationer. För att värna skattebetalarnas pengar och använda våra gemensamma resurser så kostnadseffektivt som möjligt bör därför en översyn av alla företags- och projektstöd göras. Först därefter är det möjligt att på ett systematiskt och konkret sätt skapa en fördelning av resurser som är långsiktigt hållbar och effektiv.

Miljöpartiet: Regeringen har som mål att kvinnor och män ska ha samma förutsättningar att nå inflytande i det regionala tillväxtarbetet och en jämställd fördelning av projekt- och företagsstöd är en viktig del. Aktörer som hanterar de regionala företagsstöden spelar en viktig roll i att komma till bukt med problemet med skevt fördelade stöd. Regeringen gav under 2017, Tillväxtverket samt berörda regionala aktörer i uppdrag att se över hur stöden kan utvecklas avseende olika hållbarhetskriterier: jämställdhet, integration samt miljö och klimat. Av redovisningen framgår att det finns behov av ökat stöd och en tydligare styrning i hanteringen av regionala företagsstöd. Det är därför viktigt att vi fortsätter med arbetet framöver.

Liberalerna: Liberalerna strävar efter ett jämställt arbetsliv och ett jämställt företagande mellan män och kvinnor. I vissa avseenden, på arbetstagsidan, ligger Sverige långt fram, men när det gäller kvinnors entreprenörskap krävs det krafttag. Endast 25 procent av företagen i Sverige drivs av en kvinna. Det är lägre än EU:s genomsnittliga nivå, där 31 procent av företagen drivs av en kvinna. Vi måste bryta mönstret och ge fler kvinnor möjligheten att starta och driva företag. Kvinnors företagande och regional utveckling är mycket viktiga för oss. Kvinnor har precis som mänbehov av en mer generös företagspolitik i Sverige. Liberalerna är generellt sett dock emot särlösningar.

4. Hur kommer ert parti att hantera regeringens beslut att ändra en tidigare dubbel strategi till att förlita sig på den förvaltningspolitiska strategin enbart?

KD: Vi vill ha ett aktivt civilsamhälle i dessa frågor. Därför är det viktigt att medel inte läggs på förvaltning och administration utan att komma civilsamhället till del.

Vänsterpartiet: Vi anser att civilsamhället tydligt ska involveras i jämställdhetsarbetet. Exakt på vilket sätt har vi inte tagit ställning till.

Centerpartiet: Vi kommer att driva på för att återetablera resurscentraprogrammet.

Moderaterna: På samma sätt som vi beskrivit ovan ifrågasätter vi regeringens agerande. Man har inte för riksdagen motiverat denna nya inriktning. Därför vill Moderaterna se över möjligheten till en återgång eller hitta nya bättre lösningar för att stärka arbetet i dessa frågor.

Miljöpartiet: Regeringens strategiska arbete för jämställd regional hållbar tillväxt är fortsatt prioriterat och detta framgår inte minst av regeringens nationella strategi för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020. I strategin lyfts jämställd regional tillväxt fram som ett viktigt verktyg för ett framgångsrikt och hållbart genomförande av den regionala tillväxtpolitiken. Miljöpartiet har arbetat hårt för att öka satsningarna på jämställdhetsarbete i regeringen och vill fortsatt arbeta för att det feministiska perspektivet genomsyrar regeringens arbete.

Liberalerna: De statliga myndigheternas attityd till företagande är särskilt viktiga. Därför vill liberalerna att en översyn ska göras av regleringsbrev för förvaltningsmyndigheterna för att tydliggöra det ansvar som dessa har för att värna näringsklimatet i Sverige. Innan en myndighet beslutar om föreskrifter eller allmänna råd ska myndigheten göra en konsekvensutredning för att analysera förslagens följder och kostnadsmässiga effekter för företagen. Liberalerna vill säkerställa en levande landsbygd. Men det ska inte ske genom ineffektiva bidrag och omfattande byråkrati. Sverige behöver en företagsvänlig landsbygdspolitik och det uppnås inte genom höjda skatter på jobb och företagande. Istället vill vi satsa på näringsliv och företagande. Människor och företag över hela landet ska ha möjligheten att växa och utvecklas. Därför har Liberalerna drivit igenom utvidgning av stödet till innovationsgrupper och innovationsnätverkande för att nya företag ska kunna få rätt hjälp.

5. Hur vill ert parti säkerställa att Winnet organisationens kunskaper och metoder tas tillvara i de kommande åren för implementering med fokus på 2030 Globala Agendan?

KD: Vi hoppas att Winnets verksamhet ska komma till godo både nationellt och internationellt de kommande åren. De lokala och regionala ambassadörerna för Winnet måste ligga på regionnivå. Det vore synd om kunskaperna inte togs tillvara.

WINNET

SVERIGE

Vänsterpartiet: För att lyckas nå de stora målsättningarna i Agenda 2030 om att utrota fattigdomen, minska ojämlikheten mellan män och kvinnor, stoppa klimatförändringarna och skapa en socialt och miljömässigt hållbar utveckling måste den privata sektorn och civilsamhället involveras. Vi anser att regeringskansliet ska bjuda in och inkludera Winnet i arbetet med Agenda 2030.

Centerpartiet: Återigen; Centerpartiet anser att Winnet Sverige snarast bör återetableras för att främja ett fortsatt arbete med synliggörande, kunskapsframställning och kunskapsunderlag kring arbetet för en jämställd regional tillväxt i syfte att öka kvinnors deltagande i såväl den demokratiska processen som på arbetsmarknaden och i näringslivet. Parallellt behöver verksamheten utvärderas och effektiviseras, men det är av högsta vikt att de etablerade nätverken omedelbart återetableras så att dessa inte hinner falla isär.

Moderaterna: Först behöver en ny regering skapa en handlingsplan för implementeringen av 2030 Global Agenda. Den plan som nuvarande regering presenterat har inte blivit parlamentariskt förankrad i riksdagen. Det betraktar vi som ett viktigt steg för att skapa bredd och legitimitet för det fortsatta svenska arbetet med 2030 Global Agenda. Därefter bör alla berörda parter få möjlighet att vara del av processen med såväl problemställningar som möjliga lösningar.

Miljöpartiet: Agenda 2030-delegationen har det huvudsakliga ansvaret för konsultation med samhällsaktörer.

Liberalerna: inte besvarat frågan

Socialdemokraterna och Sverige demokraterna har inte inkommit med svar på Winnet Sveriges frågor.